

1. Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

republicată în
M. Of. nr. 98 din 7 februarie 2011^[1]

cu modificările și completările aduse prin:

- **O.U.G. nr. 10/2011** privind abrogarea alin. (8) al art. 39 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 113 din 14 februarie 2011) aprobată prin Legea nr. 26/2013 (M. Of. nr. 126 din 7 martie 2013);
- **Legea nr. 71/2011** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2010);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 1519/2011** referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 67 din 27 ianuarie 2012);

^[1] Republicată în temeiul art. VI din Legea nr. 270/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 872 din 28 decembrie 2010, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 6 martie 2001 și ulterior a mai fost modificată și completată prin:

- Legea nr. 489/2002 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 578 din 5 august 2002;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2003 privind completarea Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 640 din 9 septembrie 2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 280/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 574 din 29 iunie 2004;

- Legea nr. 201/2004 privind completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 483 din 28 mai 2004;

- Legea nr. 255/2004 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 23 iunie 2004;

- Ordonanța Guvernului nr. 94/2004 privind reglementarea unor măsuri financiare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 803 din 31 august 2004, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 507/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.080 din 19 noiembrie 2004, cu modificările ulterioare;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 190/2005 pentru realizarea unor măsuri necesare în procesul de integrare europeană, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.179 din 28 decembrie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 332/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 20 iulie 2006;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 159/2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 792 din 26 noiembrie 2008, respinsă prin Legea nr. 81/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 300 din 10 mai 2010.

- **Legea nr. 76/2012** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (M. Of. nr. 365 din 30 mai 2012);
- **Legea nr. 187/2012** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 297/2014** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 521 din 14 iulie 2014).

Cuprins	Art.
Capitolul I. Dispoziții generale _____	1-11
Capitolul II. Dobândirea calității de avocat _____	12-28
Secțiunea 1. Condițiile de înscriere în avocatură _____	12-26
Secțiunea a 2-a. Încetarea și suspendarea calității de avocat _____	27-28
Capitolul III. Drepturile și îndatoririle avocatului _____	29-48
Secțiunea 1. Drepturile avocaților _____	29-39
Secțiunea a 2-a. Îndatoririle avocaților _____	40-48
Capitolul IV. Organizarea profesiei de avocat _____	49-70
Secțiunea 1. Baroul _____	49-59
Secțiunea a 2-a. Uniunea Națională a Barourilor din România - U.N.B.R. _____	60-70
Capitolul V. Asistența judiciară _____	71-85
Secțiunea 1. Cazurile și condițiile de acordare a asistenței judiciare _____	71-75
Secțiunea a 2-a. Organizarea activității de acordare a asistenței judiciare _____	76-85
Capitolul VI. Răspunderea disciplinară _____	86-90
Capitolul VII. Casa de Asigurări a Avocaților _____	91-95
Capitolul VIII. Exerțarea în România a profesiei de către avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European _____	96-111
Secțiunea 1. Dispoziții generale _____	96-101
Secțiunea a 2-a. Exerțarea cu caracter permanent a profesiei în România de către avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European _____	102-109
Secțiunea a 3-a. Exerțarea în România, prin prestarea de servicii, a profesiei de către avocații provenind din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European _____	110-111
Capitolul IX. Dispoziții tranzitorii și finale _____	112-116

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 1. (1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscriși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare U.N.B.R.

(3) Constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R. sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule de drept. Nulitatea poate fi constatată și din oficiu.

Recurs în interesul legii. Prin Decizia nr. XXVII (M. Of. nr. 772 din 14 noiembrie 2007), Înalta Curte de Casație și Justiție, Secțiile Unite, a admis recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la efectele asistării sau reprezentării părților în cadrul procesului penal de persoane care nu au dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004 și a stabilit că:

„Asistența juridică acordată în procesul penal unui inculpat sau învinuit de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004, echivalează cu lipsa de apărare a acestuia”.

Constituționalitate. Prin Decizia nr. 155/2015 (M. Of. nr. 259 din 17 aprilie 2015), Curtea Constituțională a respins ca nefondată excepția de neconstituționalitate și a constatat că **dispozițiile art. 1 alin. (3), art. 50 și art. 60** din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat **sunt constituționale.**

„Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 1 alin. (3), art. 50 și art. 60 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 7 februarie 2011 [...]

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4) referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art. 40 referitor la Dreptul de asociere, art. 41 referitor la Munca și protecția socială a muncii și art. 45 referitor la Libertatea economică.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prin Decizia nr. 379 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 731 din 27 noiembrie 2013, s-a statuat că, în concepția legiuitorului, avocatura este un serviciu public, care este organizat și funcționează pe baza unei legi speciale, iar profesia de avocat poate fi exercitată de un corp profesional selectat și funcționând după reguli stabilite de lege. Statutul profesiei de avocat a fost adoptat de Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România, fără ca aceasta să contravină prevederilor constituționale invocate. Această opțiune a legiuitorului nu poate fi considerată ca neconstituțională, având în vedere că sco-

pul ei este asigurarea unei asistențe juridice calificate, iar normele în baza cărora funcționează nu contravin principiilor constituționale. Faptul că accesul la profesia de avocat este condiționat de satisfacerea anumitor cerințe nu poate fi privit ca o îngrădire a dreptului la muncă sau a alegerii libere a profesiei. Totodată, s-a mai arătat că normele în baza cărora funcționează Uniunea Națională a Barourilor din România nu contravin principiilor constituționale, cei care doresc să practice această profesie fiind datori să respecte legea și să accepte regulile impuse de aceasta. Dreptul de asociere se poate exercita numai cu respectarea legii, și nu împotriva ei, astfel că nici acest drept, specific prin natura lui profesiilor liberale, nici dispozițiile cuprinse în art. 40 din Constituție nu sunt nesocotite. Curtea a reținut totodată că, deși avocatura este o profesie liberală și independentă, exercitarea sa trebuie să se desfășoare într-un cadru organizat, în conformitate cu reguli prestabilite, a căror respectare trebuie asigurată inclusiv prin aplicarea unor măsuri coercitive, rațiuni care au impus constituirea unor structuri organizatorice unitare și prohibirea constituirii în paralel a altor structuri destinate practicării aceleiași activități, fără suport legal. O atare soluție legislativă nu poate fi calificată însă ca venind în contradicție cu dreptul de asociere.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele și soluția deciziei mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față”.

În același sens, a se vedea și **Decizia nr. 129/2014** (M. Of. nr. 291 din 22 aprilie 2014).

N.r. Motivarea integrală a deciziei poate fi consultată online la adresa <http://bibliotecahamangiu.ro/>.

Art. 2. (1) În exercitarea profesiei avocatul este independent și se supune numai legii, statutului profesiei și codului deontologic.

(2) Avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale omului.

(3) Avocatul are dreptul să asiste și să reprezinte persoanele fizice și juridice în fața instanțelor autorității judecătorești și a altor organe de jurisdicție, a organelor de urmărire penală, a autorităților și instituțiilor publice, precum și în fața altor persoane fizice sau juridice, care au obligația să permită și să asigure avocatului desfășurarea nestingherită a activității sale, în condițiile legii.

(4) Orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul.

(5) În exercitarea dreptului de apărare avocatul are dreptul și obligația de a stăruii pentru realizarea liberului acces la justiție, pentru un proces echitabil și într-un termen rezonabil.

Art. 3. (1) Activitatea avocatului se realizează prin:

a) consultații și cereri cu caracter juridic;

b) asistență și reprezentare juridică în fața instanțelor judecătorești, a organelor de urmărire penală, a autorităților cu atribuții jurisdicționale, a notarilor publici și a executorilor judecătorești, a organelor administrației publice și a instituțiilor, precum și a altor persoane juridice, în condițiile legii;

c) redactarea de acte juridice, atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare;

d) asistarea și reprezentarea persoanelor fizice sau juridice interesate în fața altor autorități publice cu posibilitatea atestării identității părților, a conținutului și a datei actelor încheiate;

e) apărarea și reprezentarea cu mijloace juridice specifice a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice în raporturile acestora cu autoritățile publice, cu instituțiile și cu orice persoană română sau străină;

f) activități de mediere;

g)^[1] activități fiduciare desfășurate în condițiile Codului civil;

h) stabilirea temporară a sediului pentru societăți comerciale la sediul profesional al avocatului și înregistrarea acestora, în numele și pe seama clientului, a părților de interes, a părților sociale sau a acțiunilor societăților astfel înregistrate;

i) activitățile prevăzute la lit. g) și h) se pot desfășura în temeiul unui nou contract de asistență juridică;

j) orice mijloace și căi proprii exercitării dreptului de apărare, în condițiile legii.

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) se exercită numai de avocat, dacă legea nu prevede altfel.

Notă: A se vedea și art. 1 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator: „Medierea reprezintă o modalitate de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate, confidențialitate și având liberul consimțământ al părților”, iar potrivit art. 75, avocații „care dobândesc calitatea de mediator potrivit prevederilor prezentei legi pot desfășura activitatea de mediere la sediul unde își exercită activitatea de bază”.

Art. 4. În exercitarea profesiei și în legătură cu aceasta avocatul este protejat de lege.

Art. 5. (1) Formele de exercitare a profesiei de avocat sunt: cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau societăți profesionale cu răspundere limitată^[2].

(2) În cabinetul individual își poate exercita profesia un avocat definitiv, singur sau împreună cu alți avocați colaboratori.

(3) Cabinetele individuale se pot asocia în scopul exercitării în comun a profesiei; drepturile și obligațiile avocaților titulari ai unor cabinete asociate își păstrează caracterul personal și nu pot fi cedate. În mod corespunzător cabinetele individuale se pot asocia și cu societățile civile profesionale.

^[1] Lit. g) de la alin. (1) al art. 3 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. 85 pct. 1 din Legea nr. 71/2011.

^[2] Potrivit art. V din Legea nr. 270/2010: „În tot cuprinsul Legii nr. 51/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sintagma «societate civilă profesională cu răspundere limitată» se înlocuiește cu sintagma «societate profesională cu răspundere limitată»”.

(4) Cabinetele individuale se pot grupa pentru a-și crea facilități tehnico-economice în vederea exercitării profesiei și își păstrează individualitatea în relațiile cu clienții.

(5) Societatea civilă profesională se constituie din 2 sau mai mulți avocați definitivii. În societatea civilă profesională își pot exercita profesia și avocați colaboratori sau avocați salariați. Societatea civilă profesională și avocații care profesază în cadrul ei nu pot acorda asistență juridică persoanelor cu interese contrare.

(6) Cabinetele grupate, cabinetele asociate, societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată pot avea și proprietate comună.

(7) Avocatul poate schimba oricând forma de exercitare a profesiei, cu înștiințarea baroului din care face parte.

(8) Avocatul nu își poate exercita profesia, în același timp, în mai multe forme de exercitare a acesteia.

(9) Formele de exercitare a profesiei pot fi înstrăinate prin acte între vii numai între avocați definitivii și aflați în exercițiul profesiei sau pot fi lichidate la încetarea calității, cu respectarea regimului investițiilor reglementat prin prezenta lege.

Notă: Potrivit Deciziei nr. 386/03.03.2012 (cu caracter interpretativ) privind **dizolvarea și lichidarea unei societăți civile de avocați**, în situația în care unul dintre cei doi asociați este suspendat din exercițiul profesiei:

„Din interpretarea textelor care reglementează constituirea și funcționarea societăților de avocați rezultă fără echivoc că premisa funcționării acestor societăți (fie acestea societăți civile profesionale, fie societăți profesionale cu răspundere limitată) o reprezintă exercitarea efectivă de către asociați a profesiei de avocat. Faptul că Legea, la art. 6 alin. (1), prevede numai cu privire la societatea profesională cu răspundere limitată că aceasta se constituie prin asocierea a cel puțin doi avocați definitivii, aflați în exercițiul profesiei, nu este de natură a permite concluzia că societatea civilă profesională nu ar cădea sub imperiul aceleiași cerințe.

Având în vedere prevederile legale și statutele sus-menționate, rezultă că, în cazul suspendării din exercițiul profesiei a unuia din cei doi asociați ai societății civile profesionale de avocați, neurmată de o cesionare către un terț, în termenul de trei luni prevăzut de art. 22.1 din Statutul societății civile profesionale de avocați cuprins la Anexa nr. XIII din Statut, a părților sale sociale, sau de o reorganizare a societății civile profesionale în altă formă de exercitare a profesiei, devin aplicabile prevederile art. 29.4 din Statutul societății civile profesionale de avocați, potrivit cărora societatea rămasă cu un singur asociat intră în lichidare. Întrucât lichidarea unei societăți este subsecventă dizolvării sale, dizolvarea trebuie considerată a se fi produs la împlinirea termenului de trei luni de la data la care a avut loc suspendarea din profesie a unuia din cei doi asociați”.

Art. 6. (1)^[1] Societatea profesională cu răspundere limitată este o societate cu personalitate juridică, constituită în condițiile prevăzute de pre-

^[1] Alin. (1), (3) și (4) ale art. 6 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 85 pct. 2 din Legea nr. 71/2011.

zenta lege și de Statutul profesiei de avocat, prin asocierea a cel puțin 2 avocați definitivi, aflați în exercițiul profesiei, indiferent dacă dețin sau nu ori dacă aparțin sau nu unei alte forme de exercitare a profesiei.

(2) Dobândirea personalității juridice a societății profesionale cu răspundere limitată are loc la data înregistrării la barou a deciziei emise de către consiliul baroului în a cărui rază teritorială se află sediul ei principal.

(3) Societatea profesională cu răspundere limitată este titulară a unui patrimoniu propriu.

(4) Obligațiile și răspunderea societății profesionale cu răspundere limitată sunt garantate cu patrimoniul propriu. Asociații răspund personal numai în limita aportului social al fiecăruia.

(5) În situația în care societatea profesională cu răspundere limitată se constituie din avocați care fac parte din alte forme de exercitare a profesiei, acestea din urmă pot să nu fie supuse lichidării, dacă asociații convin astfel.

(6) Forma de exercitare a profesiei din care provine asociatul, dacă este cazul, își încetează activitatea profesională desfășurată în nume propriu pe perioada în care avocatul titular sau, după caz, avocații titulari ai acesteia au calitatea de asociat în societatea profesională cu răspundere limitată. Pe perioada în care forma de exercitare a profesiei își încetează activitatea din această cauză, în Tabloul avocaților se menționează corespunzător situația privind încetarea activității, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(7) În cazul prestațiilor profesionale constând în asistență și reprezentare juridică la instanțe, parchete, organe de cercetare penală sau alte autorități, societatea profesională cu răspundere limitată are obligația de a menționa în contractul încheiat cu clientul numele avocatului/avocaților ales/aleși sau acceptat/acceptați de client să asigure serviciul profesional, precum și acordarea sau, după caz, neacordarea dreptului de substituire.

(8) Societatea profesională cu răspundere limitată conduce contabilitatea în partidă simplă și este supusă regimului transparenței fiscale. Plata impozitului pe venit se face de către fiecare asociat, pentru venitul său propriu.

Art. 7. Orice avocat, indiferent de forma de exercitare a profesiei, poate să încheie convenții de colaborare cu experți sau cu alți specialiști, în condițiile legii. Societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată pot încheia astfel de convenții numai cu acordul tuturor asociaților.

Art. 8. (1) Formele de exercitare a profesiei de avocat și cabinetele grupate vor fi individualizate prin denumire, după cum urmează:

a) în cazul cabinetului individual – numele avocatului titular, urmat de sintagma cabinet de avocat;

b) în cazul cabinetelor asociate – numele tuturor titularilor, urmate de sintagma cabinete de avocat asociate;

c) în cazul societăților civile profesionale și al societăților profesionale cu răspundere limitată – numele a cel puțin unuia dintre asociați, urmat de sintagma *societate civilă de avocați* sau, după caz, *societate profesională de avocați cu răspundere limitată*;

d) în cazul cabinetelor grupate – numele fiecărui titular de cabinet, urmat de sintagma *cabinete de avocat grupate*.

(2) Denumirea formei de exercitare a profesiei, individualizată potrivit alin. (1), poate fi păstrată și după decesul sau plecarea unuia dintre asociați, cu acordul acestuia, sau, după caz, al tuturor moștenitorilor celui decedat, exprimat în formă autentică.

(3) Denumirile prevăzute la alin. (1) vor figura pe firmele cabinetelor sau societăților, în condițiile stabilite de statutul profesiei.

(4) În cazul tuturor formelor de exercitare a profesiei de către avocați străini se pot utiliza denumirea și numele formei de exercitare a profesiei din țară sau din străinătate, în condițiile prezentului articol.

Art. 9. (1) Convențiile de grupare și de asociere a cabinetelor, actele de constituire a societăților civile profesionale de avocați și a societăților profesionale cu răspundere limitată, precum și convențiile prevăzute la art. 7 se încheie în formă scrisă, cu respectarea condițiilor de fond prevăzute de lege și de statutul profesiei.

(2) Consiliul baroului sesizat verifică îndeplinirea condițiilor legale și, constatând îndeplinirea lor, dispune înregistrarea convenției în termen de o lună de la înregistrarea cererii.

(3) Împotriva deciziei consiliului baroului orice persoană care se consideră vătămată într-un drept sau interes legitim al său poate formula plângere la organele de jurisdicție profesională, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(4) Barourile țin evidența separată a avocaților pentru fiecare formă de exercitare a profesiei.

Art. 10. (1) Barourile și U.N.B.R. asigură exercitarea calificată a dreptului de apărare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei avocaților membri.

(2) În fiecare județ există și funcționează un singur barou membru al U.N.B.R., cu sediul în localitatea de reședință a județului.

(3) Fiecare barou organizează și asigură funcționarea a câte unui serviciu de asistență judiciară pe lângă fiecare judecătorie. Consiliul baroului răspunde de organizarea și funcționarea acestui serviciu.

Art. 11. Avocatul este dator să păstreze secretul profesional privitor la orice aspect al cauzei care i-a fost încredințată, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

Capitolul II. Dobândirea calității de avocat

Secțiunea 1. Condițiile de înscriere în avocatură

Art. 12. (1) Poate fi membru al unui barou din România cel care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are exercițiul drepturilor civile și politice;
- b) este licențiat al unei facultăți de drept cu durată stabilită de lege;
- c) nu se găsește în vreunul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de prezenta lege;
- d) este apt, din punct de vedere medical, pentru exercitarea profesiei.

(2) Îndeplinirea condiției prevăzute la lit. d) a alin. (1) trebuie dovedită cu certificat medical de sănătate, eliberat pe baza constatărilor făcute de o comisie medicală constituită în condițiile prevăzute în statutul profesiei.

Art. 13. (1) Membrul unui barou dintr-o altă țară poate exercita profesia de avocat în România, în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege.

(2) Pentru a acorda consultanță juridică privind dreptul românesc, avocatul străin are obligația de a susține un examen de verificare a cunoștințelor de drept românesc și de limbă română, organizat de U.N.B.R.

(3) Avocatul străin poate exercita profesia de avocat în România, la alegere, în cadrul uneia dintre formele de organizare prevăzute la art. 5.

(4) Avocatul străin nu poate pune concluzii orale sau scrise în fața instanțelor judecătorești și a celorlalte organe jurisdicționale și judiciare, cu excepția celor de arbitraj internațional.

(5) Onorariile convenite avocatului străin se vor înregistra și se vor plăti integral în România.

(6) Avocatul străin care exercită profesia în România este obligat să se înscrie în tabloul special ținut de fiecare barou și se supune prevederilor prezentei legi, ale statutului profesiei și codului deontologic.

Art. 14. Este nedemn de a fi avocat:

a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei;

b) cel care a săvârșit abuzuri prin care au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească, sau a săvârșit abateri disciplinare grave, sancționate cu măsura excluderii din profesie, ca sancțiune disciplinară;

c) cel căruia i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, pe durată stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;

d)^[1] *abrogată*.

^[1] Lit. d) de la art. 14 a fost abrogată prin art. 51 pct. 1 din Legea nr. 187/2012, în vigoare de la 1 februarie 2014.

Art. 15. Exercițarea profesiei de avocat este incompatibilă cu:

- a) activitatea salarizată în cadrul altor profesii decât cea de avocat;
- b) ocupațiile care lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri;
- c) exercitarea nemijlocită de fapte materiale de comerț.

Art. 16. Exercițarea profesiei de avocat este compatibilă cu:

- a) calitatea de deputat sau senator, consilier în consiliile locale sau județene;
- b) activități și funcții didactice în învățământul juridic superior;
- c) activitatea literară și publicistică;
- d) calitatea de arbitru, mediator, conciliator sau negociator, consilier fiscal, consilier în proprietate intelectuală, consilier în proprietate industrială, traducător autorizat, administrator sau lichidator în cadrul procedurilor de reorganizare și lichidare judiciară, în condițiile legii.

Notă: A se vedea și art. 82¹ din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercițarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, articol introdus prin O.U.G. nr. 77/2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 280/2004, potrivit căruia „**Art. 82¹.** (1) *Deputatul sau senatorul care, pe durata exercitării mandatului de parlamentar, dorește să exercite și profesia de avocat nu poate să pledeze în cauzele ce se judecă de către judecătorii sau tribunale și nici nu poate acorda asistență juridică la parchetele de pe lângă aceste instanțe.*

(2) *Deputatul sau senatorul aflat în situația prevăzută la alin. (1) nu poate acorda asistență juridică suspecților ori inculpaților și nici nu îi poate asista sau reprezenta în instanțe în cauzele penale privind:*

- a) *infracțiunile de corupție, infracțiunile asimilate infracțiunilor de corupție, precum și infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene, prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;*
- b) *infracțiunile prevăzute în Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, cu modificările și completările ulterioare;*
- c) *infracțiunile de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile, prevăzute la art. 209-217 din Codul penal;*
- d) *infracțiunea de spălare a banilor, prevăzută în Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, republicată;*
- e) *infracțiunile contra securității naționale, prevăzute la art. 394-410 și 412 din Codul penal, precum și cele prevăzute de Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României;*
- f) *infracțiunile contra înfăptuirii justiției, prevăzute la art. 266-288 din Codul penal;*
- g) *infracțiunile de genocid, contra umanității și de război, prevăzute la art. 438-445 din Codul penal.*

(3) *Deputatul sau senatorul aflat în situația prevăzută la alin. (1) nu poate să pledeze în cauzele civile sau comerciale împotriva statului, a autorităților sau instituțiilor publice, a companiilor naționale ori a societăților naționale în care acestea sunt părți. De asemenea, nu poate să pledeze în procese intentate statului român, în fața instanțelor internaționale.*

(4) Prevederile alin. (1)-(3) nu se aplică în cauzele în care avocatul este parte în proces sau acordă asistență ori reprezentare soțului sau rudelor până la gradul IV inclusiv.”

Art. 17. (1) Primirea în profesie se realizează numai în baza unui examen organizat de U.N.B.R., cel puțin anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat.

(2) Examenul pentru primirea în profesia de avocat se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, în centrele teritoriale ale acestuia, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R.

(3) Tematica examenului este unică la nivelul U.N.B.R., iar selectarea subiectelor se face de comisia națională de examen.

(4) Comisia națională de examen este formată cu precădere din avocați – cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani vechime în profesia de avocat. Desemnarea acesteia se face de Comisia permanentă a U.N.B.R., la propunerea barourilor.

(5) Dispozițiile art. 102 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător, precum și judecătorilor de la instanțele internaționale.

Notă: Potrivit art. 102 alin. (2) din Legea nr. 303/2004: „Judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție cărora le-a expirat mandatul pentru care au fost numiți ori, după caz, sunt eliberați din motive neimputabile își păstrează gradul dobândit în ierarhie și pot ocupa o funcție de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție și pot reveni pe funcția de magistrat deținută anterior sau pe o altă funcție de judecător ori procuror sau pot opta pentru intrarea în avocatură sau notariat, fără examen”.

Art. 18. (1) La începutul exercitării profesiei avocatul efectuează în mod obligatoriu un stagiul de pregătire profesională cu durată de 2 ani, timp în care are calitatea de avocat stagiar.

(2) Condițiile efectuării stagiului, drepturile și obligațiile avocatului stagiar, ale avocatului îndrumător, precum și ale baroului față de aceștia sunt reglementate prin statutul profesiei.

(3) În perioada stagiului, cu acordul avocatului îndrumător, avocații stagiați pot urma cursuri de masterat, care sunt luate în considerare la aprecierea formării profesionale inițiale, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(4) Stagiul se suspendă în caz de lipsă motivată din profesie ori în caz de încetare a îndrumării profesionale fără culpa avocatului stagiar. Perioada de stagiul anterior efectuată se socotește pentru îndeplinirea stagiului.

(5) După efectuarea stagiului avocatul stagiar va susține examenul de definitivare.

(6) Avocatul stagiar respins de trei ori la examenul de definitivare va fi exclus din profesie.

Art. 19. Activitatea unui avocat stagiar poate fi îndrumată numai de avocați definitivi cu o vechime de cel puțin 6 ani în această calitate și care se bucură de o reputație profesională neștirbită.

Art. 20. (1) Calitatea de avocat definitiv se dobândește în baza unui examen organizat de U.N.B.R., anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat sau prin promovarea examenului de absolvire a Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(2) Examenul de definitivare se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, pe centre teritoriale, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R.

(3) Tematica examenului de definitivare este unică la nivelul U.N.B.R., iar selectarea subiectelor se face de comisia națională de examen.

(4) Comisia națională de examen este formată, cu precădere, din avocați – cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani vechime în profesie. Desemnarea acesteia se face de Comisia permanentă a U.N.B.R., la propunerea barourilor.

(5) Cel care a promovat examenul de primire în profesia de avocat și care până la data susținerii examenului de primire în profesia de avocat a îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar public, consilier juridic sau jurisconsult timp de 5 ani, dobândește calitatea de avocat definitiv, fără susținerea examenului de definitivare prevăzut la alin. (1), cu condiția promovării examenului de definitivare în profesia din care provine.

(6) Dispozițiile alin. (5) se aplică și persoanelor care au promovat examenul de intrare în profesia de avocat și care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi și Consiliului Legislativ timp de 5 ani neîntreruși.

(7) Avocatul stagiar care a exercitat cel puțin un mandat de parlamentar, primar, viceprimar, președinte de consiliu județean sau vicepreședinte de consiliu județean, dobândește la cerere calitatea de avocat definitiv.

(8) Avocații - foști judecători nu pot pune concluzii la instanțele unde au funcționat, iar foștii procurori și cadrele de poliție nu pot acorda asistență juridică la unitatea de urmărire penală la care și-au desfășurat activitatea, timp de 5 ani de la încetarea funcției respective.

Note: 1. Potrivit **Deciziei nr. 557/15.12.2012** (cu caracter interpretativ) referitoare la aplicarea corectă a prevederilor art. 20 alin. (5) și (6) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată:

„prevederile art. 20 alin. (5) și (6) din Legea nr. 51/1995, republicată, astfel cum au fost modificate și completate de Legea nr. 270/2010 nu se pot aplica în următoarele cazuri:

1. situația persoanei care a promovat examenul primire în profesie ca avocat stagiar anterior intrării în vigoare a Legii nr. 270/28.12.2010 și care a fost res-